

چرا «شد خزان» به دل‌ها نشست؟

■ **تصنیف «خزان عشق» سروده رهی معیری نزدیک ۹۰ سال پیش با ملودی بدیع زاده از رادیو پخش شد. مردم آن دوران بعد از شکست و در تنهایی شان به آن گوش دادند و بعد این تصنیف به دوران ما رسید، هنوز هم خیلی‌ها آن را گوش می‌دهند و در تنهایی شان غرق می‌شوند.**

گروه فرهنگ و هنر - اردیبهشت‌ماه زادروز رهی معیری است، شاعری که حتماً شعرش را شنیده‌ایم؛ شعری که از صفحه گرامافون تا نواز ضبط صوت و سی‌دی و فلش نسل به نسل رسید و امروز هم به گوش می‌رسد؛ صدایی با پس‌زمینه خش‌خش: «شد خزان گلشن آشنایی / باز هم آتش به جان زد جدایی / عمر من ای گل طی شد بهر تو / روز تو ندیدم جز بدعهدی و بی‌وفایی / با تو وفا کردم تا به تنم جان بود / عشق و وفاداری با تو چه دارم سود / آفت خرم مهر و وفایی / نونگل گلشن جور و جفایی / از دل سنگت آه و...» این شعر را حتماً با همان ملودی معروف می‌خوانید و شاید خواندش به گونه‌ای دیگر برای تان سخت باشد.

محمدحسن «بیوک» معیری، با تخلص رهی از غزل‌سرایان معاصر ایران و از تصنیف‌سرایان نام‌آور دوران پیش از انقلاب است. او در سال ۱۲۸۸ در تهران متولد شد و ۲۴ آبان ۱۳۴۷ بدرود حیات گفت. خود می‌گفت در انواع و اقسام شعر آثاری دارد اما به غزل علاقه بیشتری دارد، زیرا در این لباس آدم بهتر می‌تواند احساسات و عواطف عاشقانه‌اش را بیان کند. او در آغاز شاعری در انجمن ادبی حکیم نظامی به ریاست حسن وحید دستگردی شرکت می‌کرد و همچنین عضو انجمن موسیقی ایران بود.

یکی از داستان‌های عاشقانه معاصر به رهی معیری و مریم فیروز تعلق دارد؛ شورانگیزترین ترانه‌ها و غزلیات رهی معیری که برخی می‌گویند از بهترین آثار ادبیات کلاسیک معاصر است از این عشق مایه می‌گیرد. عشقی که با ازدواج مریم فیروز با نورالدین کیانوری به سرانجام

ملودی‌ای که بدیع‌زاده برای این تصنیف تنظیم کرده، سه‌مهم بسزایی در شهرت این تصنیف دارد. ملودی در معرفی کلام سه‌مهم می‌دارد شاید ۷۰ به ۳۰ باشد یعنی ۷۰ درصد ملودی و ۳۰ درصد کلام بنابراین بدیع‌زاده نقش مهمی در شهرت «شد خزان» دارد.

دست به قلم شدند کسانی چون محمدعلی امیرجاهد، عارف قزوینی، علی‌اکبر شیدا و ملک‌الشعراء بهار با تصنیف سیاسی «مرغ سحر» و بعد

این شاعر عامل دوم مانایی این تصنیف را زبان روان و شفاف رهی معیری می‌داند و توضیح می‌دهد: اگر در غزل‌های رهی معیری دقت کرده باشید، زبان روانی دارد که یکی از علت‌هایش شیفتگی او به زبان شعر سعدی است. غزل‌های معیری سعدی‌وار است، غزل‌هایی عاطفی و عاشقانه. او می‌افزاید: از طرف دیگر رهی معیری، زندگی متلاطم عاشقانه‌ای داشته که سبب شده شعرهای عاشقانه‌اش بیشتر جلوه کند. در حالی که او در آثارش مثنوی، دوبیتی، رباعی و قصیده هم دارد ماری را به خاطر مباحث عاطفی شعرهایش به عنوان غزل‌سرا می‌شناسیم. کاکایی معتقد است اوضاع آشفته اجتماعی و سیاسی ایران به ویژه در دهه ۱۳۳۰ و بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و حوادث بعد از آن، شهرت «شد خزان» را بالا برد و ادامه می‌دهد: جامعه ایران بعد از این ماجراها، دچار آس و آسروگی می‌شود و شعر زمستان‌خوان هم در این دوره به شهرت می‌رسد. «شد خزان» حکایت از شکست تاریخی ملتی برای تحقق آرمان‌ها و آرزوهایش است. می‌شود گفت تلخ‌ترین شکست ما و ناکامی‌ها بعد از صنعت ملی شدن نفت اتفاق افتاد و همین باعث شد تصنیف «شد خزان» بیشتر در دل مردم جا بگیرد. در واقع شعر مطابق شرایط روحی مردم بود.

کاکایی درباره این که گاه شهرت شعر بیش از ترانه‌سرا یا تصنیف‌سرا می‌شود ملاحظه می‌کند: شهرت «سلطان قلب‌ها» پیش از نداشتن، می‌گوید: این اتفاق برای رهی معیری نیفتاد زیرا به عنوان غزل‌سرای صاحب‌سبک به شهرت رسید و تصنیف هم گفت مانند ملک‌الشعراء بهار، سیمین بهبهانی و هوشنگ ابتهاج که جلوه شاعری‌شان در جامعه مطرح است، منتها در کنار شاعری، تصنیف هم گفتند. محمدعلی تصنیف‌سرا بودند و شخصیت‌شان به عنوان شاعر تثبیت نشده تا طرف توجه قرار بگیرند بنابراین شهرت ابتهاج و رهی معیری و سیمین بهبهانی را نداشتند.

فیلمی با بازی مریم بوبانی و لیندا کیانی مسافریک جشنواره آمریکایی شد

کارگردان: مرضیه ریاحی، تهیه‌کننده: حسین کاکاوند، بازیگران: لیندا کیانی، مریم بوبانی، هیلدا کردبیچه و حنان عزیز، نویسنده: مرجان ریاحی، مدیر فیلمبرداری: مسعود امینی تیرانی، مدیر صدا برداری: سامان شهامت، تدوین: هانی سلمانی، طراح صحنه: فائزه محمدی، طراح لباس: لیلا طاهری، دستیار کارگردان و برنامه‌ریز: سعید آهنگ، مدیر تولید: هومن محمودی، گریم: هانیه الوند، منشی صحنه: شیدا شعبانی، عکاس صحنه: مهسا عباسی، اصلاح نور و رنگ: سامان مجدوفایی، جلوه‌های ویژه: علیرضا قادری اقدم، طراحی صداگذاری: سامان شهامت، صدا بردار: جابر انصاریان، فیلمبردار پشت صحنه: مصطفی امامی، عکاس پوستر: فتاح ذی نوری، طراح پوستر: علیرضا ربیع‌مقدم، طراحی لوگو: علیرضا قادری اقدم، عوامل «سامپو» عبارتند از:

نویسندگی مرجان ریاحی به عنوان نماینده ایران در جشنواره حضور دارد. این جشنواره همزمان با روز جهانی کارگر (اول مه ماه می) و باهدف زنده نگه داشتن تاریخ و فرهنگ جنبش کارگری در ایالات متحده و جهان برگزار می‌شود. جشنواره تولیدکنندگان فیلم، کارگران، فعالان حقوق کارگری، دانشجویان و عموم مردم را با هدف افزایش آگاهی جامعه از نقش اصلی کار در زندگی کرد هم می‌آورد و شرکت کنندگان را تشویق می‌کند تا به مبارزه برای حقوق کارگران در سطح محلی، ملی و جهانی برای دستیابی به عدالت اجتماعی و همبستگی بین‌المللی بپیوندند.

گروه فرهنگ و هنر- فیلم کوتاه «سامپو» به کارگردانی مرضیه ریاحی، تهیه‌کنندگی حسین کاکاوند

مهدی هاشمی با «یقه سفیدها»

به سینما می‌آید گروه فرهنگ و هنر - فیلم سینمایی «یقه سفیدها» با ثبت در شورای صنفی نمایش برای اکران در سینماها آماده شد. چهارمین جلسه شورای صنفی نمایش در سال جدید در خانه سینما تشکیل شد و بعد از بررسی درخواست‌ها و موارد مطرح شده، قرارداد سرگروهی فیلم سینمایی «یقه سفیدها» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی شهرام مسلخی با پخش «هدایت فیلم» ثبت شده است. این فیلم به سرگروهی سینما «ماندانا» بعد از فیلم «عروس خیابان فرشته» اکران خواهد شد. فیلم سینمایی «یقه سفیدها» سال ۱۳۹۹ در تهران و در روزهای شیوع کرونا فیلمبرداری شد. شهرام مسلخی در همان مقطع گفته بود: «یقه سفیدها» برخلاف دیگر فیلمهایم زائری کم‌دی دارد و همانطور که از نام فیلم پیداست در کنار فضای متفاوت کم‌دی موقعیت نقدی فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در زیر متن فیلم به همراه دارد. مهدی هاشمی، مهدی کوشکی، رضا داوودنژاد، لیلا او تادی، صحرا اسداللهی، علیرضا استادی، ایمان صفا، یوسف یزدانی، آزاده نوبهار، مسعود حق‌ی، رضا درودی، امیر عباس گودرزی، کاظم بابایی و علی یازرلو از جمله بازیگران این فیلم سینمایی هستند.

بچه‌های جزیره

در هر ردیف دور شکلی که با بقیه مخالف است خط بکش.

ویژه کودک و نوجوان

با کشیدن خط هر حیوان را به محل زندگی خودش وصل کن.

مسیر صحیح را با رسم خط مشخص کنید.

شماره‌های ۱ را قرمز، ۲ را زرد و ۳ را آبی رنگ کن.

هر شکل با چه صدایی شروع می‌شود؟

«نفس»

۰۹۳۴۷۶۸۰۷۱۴